

İradə BAYRAMOVA
“Bibliografyaşünaslıq” kafedrasının müəllimi

GƏNCƏ-QAZAX İQTİSADI RAYONUNDA KİTABXANA- İNFORMASIYA RESURLARININ YERLƏŞMƏSİNİN MÜASİR VƏZİYYƏTİ

Açar sözlər: Kitabxana-informasiya təminatı, informasiya resursları, kadr təminatı;

Ключевые слова: Библиотечно-информационных обеспечение, информационных ресурсов, кадрового обеспечения;

Keywords: Bibliographic-information provision, information resources, current status

Görkəmli kitabxanaşünas-alim, professor A.A.Xələfov yazır: “Bu gün müasir dünya böyük bir inqilabi prosesi yaşamaqdadır. Bu inqilab cəmiyyətin inkişafına böyük təkan verən, onu sürətləndirən, insanların həyat şəraitini yaxşılaşdıran, intellektual səviyyəsini yüksəldən, peşə bacarığının artmasına, işinə və istirahətinə əsaslı köməklər göstərə bilən informasiya inqilabıdır. Bu inqilabın müvəffəqiyyətlə həyata keçirilməsinin əsas vasitələrindən biri kitabxanalardır.”(6.s.249-250)

Bütün dünyada, o cümlədən Azərbaycanda regional kitabxanalar ümumi kitabxana şəbəkələri içərisində mühüm yer tutur. Ona görə də, bu, kitabxana-informasiya orqanlarının əsas missiyası, yerləşməsi xüsusiyyətləri, onların informasiya ehtiyatları və bu ehtiyatlardan yerli əhəlinin səmərəli istifadəsinin təşkili problemlərinin araşdırılması böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Son illərin statistik məlumatlarına görə, Avropa İttifaqının üzvü olan indiki dövlətlərin ərazisində 90.000 kitabxana (9,s.125), ümumilikdə isə, YUNESKO-nun məlumatına görə dünyada yarım milyondan artıq kitabxana fəaliyyət göstərir.(8,s.3)

Azərbaycan Respublikasında 12 mindən çox kitabxana cəmiyyətin informasiya təminatını həyata keçirir. Bu da dünya kitabxanalarının 2,4%-i deməkdir.

Azərbaycan Respublikası yenidən öz müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra, kitabxana işinin və bibliografik fəaliyyətin inkişafına dövlət qayğısı

daha da artırıldı. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 14 mart tarixli sərəncamı ilə “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunu qəbul olundu.

“Bəşər mədəniyyətinin qazandığı nailiyyətlərin nəsildən-nəslə çatdırılmasında və cəmiyyətimizin intellektual-mənəvi potensialının artırılmasında kitabxanalarımız əvəzsiz rol oynayır”- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 20 aprel 2007-ci il “Azərbaycanda kitabxanaların fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması haqqında” sərəncamında qısaca olaraq, kitabxanalar belə xarakterizə olunurdu. (4). Kitabxana-informasiya sahəsinin inkişafına, sosial-iqtisadi inkişafın tərkib hissəsi kimi baxılması, bu sahədə verilmiş qanun və sərəncamlarda özünü göstərir. Respublikanın bütün regionlarının iqtisadi və sosial inkişafını daha da yüksəltmək və hər bir iqtisadi rayonun potensialından istifadəni sürətləndirmək üçün, Respublikanın Prezidenti cənab İlham Əliyev 11 fevral 2004-cü ildə “Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramının (2004-2008-ci illər) təsdiq edilməsi haqqında” fərman imzalamışdır.(1) Birinci Dövlət Proqramının verilməsindən keçən 5 il ərzində, regionlarda iqtisadiyyatın inkişafına, yeni iş yerlərinin açılmasına, əhalinin işsizlik səviyyəsinin minimuma endirilməsinə və.s nail olunsa da, hələ də görülməli işlər çox idi. Elə ona görə də, yeni bir inkişaf strategiyası hazırlandı.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 14 aprel tarixində imzaladığı “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı üzrə Dövlət Proqramı” regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə paralel olaraq, regionlarda yerləşən kitabxana-informasiya sahəsinin daha da yaxşılaşdırılması üçün qarşıya bir çox məsələlər qoydu.(2) Bu sərəncamda regionların iqtisadi inkişafı ilə yanaşı, regional kitabxanaların da inkişaf perspektivləri öz əksini tapmışdı. Regional kitabxanaların əsas əlamətləri-müəyyən ərazinin mənafeyinə tabelik, rayon ərazisində və onun haqqında nəşr olunmuş sənədlərin toplanması, saxlanması və ictimai istifadəyə verilməsinə görə məsuliyyət, diyarşunaslıq üzrə bibliografik informasiya resurslarının yaradılması və ondan dünyanın istənilən nöqtəsində istifadə imkanlarının təmin edilməsi və.s-dir. Regional kitabxanalar yerli mədəniyyətin bənzərsizliyini, özəlliklərini öyrənən, onu mühafizə edən, yayan, ümumilikdə elm, təhsil və mədəniyyət sahəsində dünya prosesləri haqqında informasiyanı təbliğ edən ən böyük informasiya kanalı kimi oxucularda doğma diyara məhəbbət, tarixi keçmişə hörmət və qürur hissi tərbiyə edir.

Dövlət Proqramları əsasən aşağıdakı 10 iqtisadi rayon üzrə tərtib edilmişdir:

1. Abşeron iqtisadi rayonu; 2. Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu; 3. Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu; 4. Lənkəran iqtisadi rayonu; 5. Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu; 6. Aran iqtisadi rayonu; 7. Dağlıq Qarabağ iqtisadi rayonu; 8.

Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu; 9. Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu; 10. Naxçıvan iqtisadi rayonu;

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İ.Əliyevin “Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramının təsdiq olunması haqqında” (2008) sərəncamı Azərbaycan kitabxana işi tarixində ilk dəfə olaraq öz məzmunu, əhatə dairəsi, konkretliyi, həyatiliyi ilə fərqlənən kitabxana işinin məqsəd və vəzifələrini, kitabxanaların ümumaçıq olmasını, inkişaf istiqamətini, maddi-texniki bazasının möhkəmlənməsini, əhatəliyini, kitabxana xidmətinin planauyğun elmi əsaslar üzərində qurulmasını, dövlət tərəfindən maliyyələşdirilməsini, görüləcək işlərin konkret icra tarixini dəqiq rəqəmlərlə göstərən bu sənəd mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Dövlət Proqramının qarşıya qoyduğu tələblərə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən 2009-cu ilin sentyabr ayının 1-dən 10-a qədər Respublika ərazisindəki kitabxanalarda monitoring keçirilmişdir. Monitoringin keçirilməsində əsas məqsəd, əhaliyə göstərilən kitabxana-informasiya xidmətinin səviyyəsinin yüksəldilməsi, kitabxana-informasiya sahəsində yeni texnologiyaların tətbiqi və istifadəsində onun dünya standartları səviyyəsinə çatdırılması, elektron informasiya resurslarının formalaşdırılması və virtual kitabxanaların inkişaf etdirilməsi, kitabxanaların kadr təminatının yaxşılaşdırılması, habelə, fasiləsiz təhsilin təmin edilməsi üçün şərait yaradılması istiqamətlərində aparılan işlərin vəziyyətini öyrənməkdən ibarət olmuşdur.

Monitoringin keçirilməsindən sonra, “Kitabxanaların fəaliyyəti haqqında” statistik müayinənin nəticələri barədə statistik bülleten nəşr edilmişdir.(5) Bülletəndə iqtisadi rayonlarda kitabxana-informasiya sahəsinin müasir vəziyyəti işıqlandırılmış, onların fondu, informasiya resurslarının növləri, elektron informasiya daşıyıcılarına köçürülmüş informasiya mənbələri, kitabxanaların informasiya texnologiyaları ilə təchiz olunması vəziyyəti, kitabxanaların kadr təminatı və.s geniş şəkildə əks olunmuşdur.

Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu, iqtisadi potensialına görə respublikamızın ikinci ən böyük rayonudur. İqtisadi rayonun ərazisi 12,5 min kv. km. olub, respublikamızın ərazisinin 14,5%-ni əhatə edir. Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunun əhalisi 1,076775 nəfərdir. Bu isə respublikamızın əhalisinin təqribən 14-15% -ni təşkil edir.

Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunun tərkibinə Ağstafa, Daşkəsən, Gədəbəy, Goranboy, Göygöl, Qazax, Samux, Şəmkir, Tovuz inzibati rayonları, Naftalan və Gəncə şəhərləri daxildir. İqtisadi rayonda ями 1265 библиотека вар. Bu kitabxanalar respublika kitabxana resurslarının 14,9%-ni təşkil edir. Онлардан 271-и (21,4%) шящяр йерляриндя, 994-ц (78,6%) кянд йерляриндя йерляшир.(5.s.23) Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunda

yerləşən kitabxanaların 652-i (51,2%) Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin, 551-i (43,6%) Təhsil Nazirliyinin tabeliyindədir. Ayrı-ayrı inzibati rayonlar üzrə kitabxanaların bölgüsü belədir : Gəncə şəhəri 102, Naftalan şəhəri 7, Ağstafa rayonu 87, Daşkəsən rayonu 101, Gədəbəy rayonu 183, Goranboy rayonu 174, Göygöl rayonu 101, Qazax rayonu 97, Samux rayonu 71, Şəmkir rayonu 179, Tovuz rayonu 163 kitabxana.

İqtisadi rayonda, əhalinin təhsil səviyyəsinə görə Gəncə şəhəri mühüm yer tutur. Təhsil alanlar Gəncədə 26,7 min nəfər, Goranboyda 75,8 min nəfər, Qazaxda 71,7 min nəfər, Ağstafada 65,2 min nəfər, Tovuzda 124,6 min nəfər, Gədəbəydə 75,7 min nəfər, Şəmkində 152,4 min nəfər, Daşkəsəndə 26,9 min nəfər, Göy-göldə 46,8 min nəfər, Samuxda 43,8 min nəfərdir.(7.s.59)

İqtisadi rayonun kitabxanalarının informasiya resursları cəmi 11773454 nüsxədir. Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunun 1125 nəfər kitabxana mütəxəssisi var ki, onlar da respublikanın kitabxana kadrlarının 12,8%-ni təşkil edir. Kadrların təhsil səviyyələrinə görə bölgüsü belədir: 89 nəfər (7,9%) ali ixtisas, 129 nəfər (11,5%) ali qeyri-ixtisas, 225 nəfər (20,0%) orta ixtisas, 173 nəfər (15,4%) orta qeyri-ixtisas, 509 nəfər (45,2%) ümumi orta təhsilli işçilərdir. Ali ixtisas təhsilli mütəxəssislərin inzibati rayonlar üzrə bölgüsü zamanı ali ixtisaslı kitabxana mütəxəssislərinin az, orta təhsilli kadrların isə daha çox olması məlum olur. Mütəxəssislərin inzibati rayonlar üzrə bölgüsünə əsasən, Аьстафа районунда 94 nəfər, Даşkəsən районунда 106 nəfər, Гədəbəй районунда 143 nəfər, Эюранбой районунда 125 nəfər, Эюйэюл районунда 94 няфяр, Газах районунда 100 nəfər, Самух районунда 108 няфяр, Шямкир районунда 144 nəfər, Товуз районунда 113 няфяр, Naftalan şəhərində 5 nəfər, Gəncə şəhərində 93 nəfər mütəxəssis olması aydın olur.

Gəncə-Qazax iqtisadi regionundakı musiqi məktəblərində, səhiyyə müəssisələrində və digər idarə və təşkilatların nəzdində fəaliyyət göstərən kitabxanaların 2,2% təşkil edir.

İqtisadi rayonda fəaliyyət göstərən MKS-lər əhalinin informasiya təminatının ödənilməsində mühüm rol oynayır. Onlar aşağıdakılardır: Qazax rayon MKS, Ağstafa rayon MKS, Tovuz rayon MKS, Gədəbəy rayon MKS, Şəmkir rayon MKS, Daşkəsən rayon MKS, Göy-göl rayon MKS, Samux rayon MKS, Goranboy rayon MKS və Gəncə şəhər MKS (1).

Qazax rayon MKS, 1980-ci ildə yaradılmış, fondu 541,100 nüsxədir. Qazax rayonunun əhalisi 81015 nəfər olmaqla, oxucuların sayı 39,700 nəfərdir. Filialların sayı 52-dir.

Ağstafa MKS, 1990-ci ildə yaradılmış, fondu 391007, əhalisi 73944, oxucuların sayı 35998 nəfərdir. MKS-in 49 filialı var.

Tovuz rayon MKS, 1925-ci ildə yaradılmış, əhalisi 142854 nəfər, fondu 652802 nüsxə, oxucuların sayı 50159 nəfərdir. Kitabxananın 77 filialı var.

Gədəbəy rayon MKS 1932-ci ildə yaradılmışdır, əhalisi 86193 nəfər, fondu 509.300 nüsxə, oxucuların sayı 29800 nəfərdir. MKS- nin 109 filialı var.

Şəmkir rayon MKS 1932-ci ildə yaradılmışdır. Əhalisinin sayı 173401 nəfər, fondu 55784 nüsxə, oxucuların sayı 71050 nəfər, filialların sayı 95-dir.

Daşkəsən rayon MKS, 1982-ci ildə yaradılmış, əhalisi 30418 nəfər, fondu 450000 nüsxədir, oxucuların sayı 1300 nəfər, filialların sayı 59-dur.

Göygöl rayon MKS, 1962-ci ildə yaradılıb, əhalisi 53266 nəfər, fondu 321815 nüsxədir. Oxucuların sayı 24900 nəfər, filialların sayı 48-dir.

Samux rayon MKS, 1992-ci ildə yaradılmış, əhalisinin sayı 49697 nəfər, fondu 242439 nüsxə, oxucuların sayı 17379 nəfərdir, 32 filialı var.

Goranboy rayon MKS, 1978-ci ildə yaradılmışdır. Rayonun 86645 nəfər əhalisi var, fondu 557215 nüsxə, oxucuların sayı 29850 nəfərdir. Kitabxananın 96 filialı var.

Gəncə şəhər MKS, 1976-cı ildə yaradılmışdır. Əhalisi 299342 nəfər, fondu 500000 nüsxə, oxucuların sayı 60437 nəfərdir. Kitabxananın 27 filialı var.

Ölkə iqtisadiyyatının kadr potensialının səmərəli inkişafı ölkənin insan resurslarının keyfiyyətini gücləndirmək üçün, dövlətimiz tərəfindən regionların sosial-iqtisadi inkişafına böyük diqqət göstərilməklə, bir çox işlər görülmüş, iqtisadiyyatın, sənayenin, kənd təsərrüfatının, eləcə də, cəmiyyətin inkişaf edib formalaşmasında “insan faktoruna” xüsusi önəm verilmişdir.

Elmi kadrlar elmin inkişafında, sivilizasiyalı cəmiyyətlərin formalaşmasında, cəmiyyətin maddi, mənəvi dəyərlərinin artırılmasına təsir edən ən mühüm amillərdən biridir. Bu mənada Gəncə, Qazax və digər rayonlarda fəaliyyət göstərən ali və orta ixtisas məktəblərinin alim və işçilərinin informasiya təminatında mühüm rol oynayan təhsil kitabxanalarının xüsusi rol oynadığını qeyd etmək lazımdır.

Ümumiyyətlə, Gəncə -Qazax İqtisadi rayonu üzrə aparılan təhlildən belə nəticəyə gəlmək olar ki, təbii və əmək resursları baxımından bu iqtisadi rayon böyük imkanlara malikdir.

Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunda ali təhsilli kadrların sənayenin, kənd təsərrüfatının, eləcə də, kitabxanaların inkişaf etdirilməsində çox böyük rolu vardır. İxtisaslı kadrların yetişdirilməsi, onların elmi potensialından istifadə edilməsində özünü büruzə verir. Belə nəticəyə gəlmək olar ki, Gəncə -Qazax iqtisadi rayonundakı Mərkəzləşdirilmiş Kİtabxana Sistemlərində hələ də kifayət qədər ali və orta ixtisas təhsilli kadrlar azlıq təşkil edir. Belə ki, orta hesabla 299,342 min nəfər olan Gəncə əhalisinin, təqribən 60,437 nəfəri kütləvi kitabxana oxucusudur ki, buraya məktəb kitabxanalarının da oxucu sayını əlavə etsək, 108,528 nəfər edir. Bu da əhalinin ümumi sayının təqribən 27 %-ni təşkil edir. Belə bir oxucu kütləsinə cəmi 25 nəfər ali və orta ixtisaslı

kitabxanaçı – bibliograf xidmət göstərir, həmçinin ali və orta qeyri-ixtisas təhsilli 49 nəfər kitabxanaçını da bura daxil etmək lazımdır. Belə ki, 4,341 nəfər oxucuya 1 ixtisaslı kitabxanaçı-bibliograf xidmət edir. Biz belə misalların sayını artırmağa da bilərik. Ancaq regionun ən inkişaf etmiş, iri sənaye şəhəri olan Gəncənin, təmsalında belə bir məsələni qabartmaqla, onu bildirmək istəyirəm ki, regionun digər rayonlarında belə faktlarla yenə qarşılaşacağıq. Əgər Gəncə kimi inkişaf etmiş sənaye və kənd təsərrüfatı şəhərində, belə bir vəziyyət varsa, deməli ixtisaslı kadr potensialına çox böyük ehtiyac var. Elə ona görə də, gələcəkdə BDU-nun Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsində təhsil alan tələbələrin sayını artırmaqla, eləcə də orta ixtisas təhsili müəssisələrində də ixtisaslı kadrların hazırlanmasına önəm vermək lazımdır.

Bu iqtisadi rayon üzrə 1.076775 nəfər əhalinin təqribən 587.771 nəfəri kitabxana oxucularıdır ki, bu da təqribən ümumi əhalinin 30%-ni təşkil edir. Buradan aydın olur ki, iqtisadi rayon üzrə belə göstəricini qənaətbəxş hesab etmək olar. Lakin onların informasiya tələbatını ödəmək, inkişaf etmiş informasiya məkanında, elmi potensiallarını daha da gücləndirmək üçün, dövlətimizin göstərdiyi xidmətləri də xüsusi qeyd etmək lazımdır. Belə ki, “Azərbaycan Respublikasında kitabxana –informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”nda da göstərildiyi kimi dövlətimiz növbəti 5 ildə qarşıya həlli vacib olan bir çox məsələlər qoymuşdur. Bunlardan müasir tələblərə cavab verməyən kitabxanaların təmirini, yenilərinin tikilməsini, kitabxana-bibliografiya proseslərinin avtomatlaşdırılmasını, kitabxana fondlarının mühafizəsi və bərpaşını, latın qrafikası ilə buraxılan nəşrlərin elektron daşıyıcılarına köçürülməsini, kitabxanaların beynəlxalq əlaqələr sahəsindəki fəaliyyətini, daim genişlənən informasiya axınında oxucu kontingentinin itirilməməsini, əhalinin mütaliyəyə marağının artırılmasını, kitabxanaların maddi-texniki bazalarının möhkəmləndirilməsini, kadrların peşə hazırlığının səviyyəsinin qaldırılmasını və s. göstərmək olar.

Dövlət Proqramından görüldüyü kimi, dövlətimizin əsas məqsədi kitabxana –informasiya xidmətinin dünya standartları səviyyəsinə qaldırılmasına, əhalinin intellektual potensialının və bilik səviyyəsinin yüksəldilməsinə kömək məqsədilə, kitabxanaların modernləşdirilməsinə, kitabxana – informasiya resurslarının dünya məkanına inteqrasiyasına, kitabxana – informasiya sahəsində elmi araşdırmaların genişləndirilməsinə və s. dövlət qayğısının artırılmasıdır.

Dövlət Proqramının həyata keçirilməsi üçün, Tədbirlər Planında Mərkəzi kitabxanaların nəzdində, əhalinin bütün təbəqələrinə pulsuz xidmət göstərən müasir informasiya texnologiyaları ilə təmin olunmuş hüquqi-informasiya mərkəzlərinin yaradılması (kitabxanaların mövcud ştat vahidləri çərçivəsində, ictimai əsaslarla), “Kitabxana fondları regionların inkişafının

əsas informasiya resursu kimi” mövzusunda dəyirmi masaların keçirilməsi, regionlardakı kitabxanalar arasında “Ən yaxşı ictimai internet mərkəzi”, “Ən maraqlı veb-sayt” mövzusunda respublika müsabiqəsinin keçirilməsi, regionlarda mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemlərinin bazasında kitabxanaların mövcud ştat vahidləri çərçivəsində və ictimai əsaslarla informasiya mərkəzlərinin yaradılması, tabeliyindən asılı olmayaraq, (“İlin nümunəvi MKS”, “Ən yaxşı kitabxanaçı”və s.) keçirilməsi Mərkəzi kitabxanaların avtomatlaşdırılmış kitabxana-informasiya sistemi (AKİS) ilə təchiz edilməsi və s. göstərilmişdir.(3.s.16-29)

“Kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”nın imzalanmasından sonra, bu sahədə həyata keçiriləcək tədbirlər sırasında, regionlarda yerləşən MKS-lərin struktur dəyişiklikləri də öz əksini tapmışdır.Kitabxanalarda aparılan struktur islahatları nəticəsində, fondu, oxucusu, kadr potensialı və.s. müasir tələblərə cavab verməyən bir çox kitabxana filialları birləşdirilərək, sayları azaldılmış, MKS-də yeni şöbələr yaradılmışdır. Bu sıraya Gəncə-Qazax iqtisadi regionunun tərkibinə daxil olan inzibati rayon MKS-ləri də daxildir. Məsələn islahatlar nəticəsində Ağstafa rayon MKS-nin 9 kənd kitabxana filialı birləşdirilmiş, MKS-də iki yeni şöbə yaradılmışdır:

1) Kitabxana- Bibliografiya Proseslərinin avtomatlaşdırılması;

2) İnformasiya- Resurs mərkəzi;

Hazırda MKS-in fondu 391 min 73 nüsxə təşkil edir (10)

Gəncə - Qazax İqtisadi rayonunun kitabxana-informasiya təminatının təhlili göstərdi ki, bu iqtisadi rayon öz genişliyinə, ərazisinə görə, istərsə də elmi kadr potensialına, sənayenin və kənd təsərrüfatının inkişafına görə daim diqqət mərkəzindədir.

Əhalinin intellektual – mədəni səviyyəsinin yüksəldilməsində, kitabxanaların danılmaz rolunu qeyd etməklə yanaşı, regiondakı ixtisaslı kadrların elmi potensialının artırılması üçün, bilik səviyyəsinin daha da genişləndirilməsi üçün, yaxşı olardı ki, mühüm elmi-mədəni, sənaye mərkəzi rolunu oynayan Gəncə şəhəri MKS-sində, iqtisadi zona kitabxanalarının informasiya və metodiki mərkəzi yaradılsın. Bu mərkəzin yaradılması həm də ona görə məqsədəuyğundur ki, iqtisadi zonadan paytaxta gəlib getməklə vaxt itkisinin qarşısı alınmaqla, bu iqtisadi rayonda yerləşən MKS-lərin işçiləri bir-biri ilə təcrübə mübadiləsi edə bilsinlər. Qabaqcıl təcrübədən istifadə etməklə iqtisadi rayonun, həm elmi mədəni səviyyəsinin inkişafına, həm də regionun dünyanın inkişaf etmiş kitabxanaları ilə birbaşa əlaqəsinin yaranmasına nail olmaq olar.

ƏDƏBİYYAT

1. Azərbaycan kitabxanaları XXI əsrin informasiya məkanında. I və II c.-Azərbaycan

Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi.- Bakı: Nurlar, 2007.- 820 s.

2. “Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı” (2004-2008-ci illər)// Azərbaycan.- 2004.- 11 fevral.

3. “Azərbaycan Respublikasında kitabxana informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət proqramı” // Kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiya: elmi- nəzəri, metodiki və təcrübi jurnal.- 2008.- №2.- S.6-29

4. Azərbaycanda kitabxanaların fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı // Azərbaycan.- 2007.- 21 aprel.

5. “Kitabxanaların fəaliyyəti haqqında” statistik müayinənin nəticələri barədə. Statistik bülleten.Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsi.-B.- 2009.-88s.

6. Xələfov A.A. Kitabxanaşünaslığa giriş: Dərslik (3 hissədə).-B.,2003.- 314s

7. Məmmədov. Z.S. Regionlarının İqtisadi İnkişaf problemləri. – B.:Elm, 2007.- 465s.

8. Шиммон. Р. Роль и предназначение библиотек//Библиотечная столица.-2004.-№12 (26).-С.3

9. Всемирный саммит по информационному обществу. СПб,2004.-С.125

10. [http// www.gun.az/ tovuz-qazax/30733](http://www.gun.az/tovuz-qazax/30733)

И.БАЙРАМОВА

**СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ РАЗМЕЩЕНА БИБЛИОТЕЧНО-
ИНФОРМАЦИОННЫХ РЕСУРСОВ В ГЯНДЖА-КАЗАХСКОМ
ЭКОНОМИЧЕСКОМ РАЙОНЕ**

РЕЗЮМЕ

В статье исследованы вопросы современного состояния развития библиотек Гянджа-Казакского экономического района Азербайджанской республики, их информационного потенциала, кадрового обеспечения, материально-технической базы. Автор исследовал на основе фактов неотрицаемую роль библиотек как храма науки в интеллектуальном потенциале людей, грядущие перспективы библиотек.

LBAYRAMOVA

**CURRENT STATE OF PLACING OF LIBRARY -INFORMATION RESOURCES IN
GANJA-KAZAKH ECONOMIC REGION**

SUMMARY

In article questions of a current state of development of libraries of Ganja-Kazakh economic region of the Azerbaijan Republic, their information potential, personnel maintenance, material base are investigated. The author investigated on the basis of the facts not denied role of libraries as science temple in a mental potential of the people, future prospects of libraries.